

NORGES
LUFTSPORTFORBUND

Protokoll NLFs styre

Møte 2019 05

Avholdt 2. september, NLFs lokaler i Møllergata 39

Deltakere:

Styret:

Asle Sudbø, president
Nic Nilsen, 1. visepresident
Mariann Brattland, 2. visepresident
Reidar Bratsberg, ballong
Kristian Moxnes, fallskjerm
Brynhild Jorid Rotvold, hang-, para- og speedglider (vara)
Sigurd Brattetveit, mikrofly
Espen Bakke, modellfly
Bjørn Egenberg, motorfly
Rebecca Hansen, seilfly

Meldt forfall: Martin Bjørndal, ungdomsrepresentant. Vara var også forhindret.

Sekretariatet: John Eirik Laupsa, generalsekretær
Jon Gunnar Wold, referent
Tom Brien, til sak 024/19

Møtestart kl. 17:00: Godkjenne dagsorden og sakliste

Ungdomsrepresentant Martin Bjørndal har meldt forfall, og hans vara var også forhindret. Fra HPS-seksjonen deltar varamedlem Brynhild Jorid Rotvold. Jon Gunnar Wold fra NLF adm. er forespurt om å være referent. Han vil også innlede i tre av sakene.

Annet grunnlag for sak 014/19 enn det utsendte da det ikke er praktisk mulig å arrangere et NM i presisjonsflyging med motorfly under NM-Veka 2020. Tom Brien fra NLF adm. kommer for å rapportere fra Luftsportsuka 2019 (sak O-18/19), samt drøfte idéer om arrangement i 2020.

Det ble ikke meldt inn saker under eventuelt.

Sak 033/19 Protokoll fra Luftsportstyrets møte 2019 04, den 14. mai

Godkjent etter aktiv tilbakemelding fra alle de ti medlemmene av Luftsportstyret som deltok på møtet 14. mai.

Protokollen ble lagt ut på hjemmesiden den 21. mai og som vedlegg til innkallingen til styremøtet som ble utsendt 28. august.

Kommentarer vedr noen av sakene i protokollen:

023/19 –Ledergruppens protokoll. –Endring i sak L-21/19. Funksjonen internasjonalt skal heretter være et eget punkt på seksjonsrapportene til Luftsportstyrets møter.

024/19 –Utskrift av HPS-seksjonens styreprotokoll med avklaring i saken fulgte innkallingen til Luftsportstyrets møte 2019 05

025/19 –Behandles som egen sak på møte 2019 05 (som sak 034/19)

030/19 –Kontrakt er signert med Quality Airport Hotel Gardermoen om arrangementet 19. – 21. mars 2021.

Vedtak: *(Kun formalisering): Protokollen godkjennes.*

Sak 034/19 Gjeninnføring av økonomisk belastning av medlemsklubber som ikke deltar på seksjonsmøter

Saken ble fremmet til Luftsportstyrets forrige møte. Etter den tid har NLFs lovkomité sett på saken, samt at administrasjonen har drøftet saken med Norges Idrettsforbunds juridiske avdeling. NIFs advokat, Tord Jordet, har laget et notat som er sendt ut som saksunderlag. Generalsekretær orienterte. Luftsportstyret gjør ingen vedtak i retning av å gjeninnføre gammel ordning.

Vedtak: *Det skal arbeides aktivt med å gjøre arrangementene mer attraktive. Seksjonsledere og -styres arbeider aktivt med markedsføring for å rekruttere flere klubber til å delta i forkant av møtene. For fremtidige budsjettperioder vil styret legge frem forslag hvor klubbenes egenbetaling for deltakelse blir betydelig redusert.*

Sak 035/19 Norges luftsportforbunds aksessoriske forsikringsagentvirksomhet

På bakgrunn av en betydelig innstramming av regelverket på forsikringsområdet, ble det i 2018 etablert flere nye rutiner for å sikre at virksomheten drives på korrekt måte.

Det er undersøkt om det er andre deler av NLFs virksomhet utover formidlingen av seilflyforsikringer, som omfattes av det samme regelverket. Konklusjonen er at forsikringsvirksomheten for andre NLF-seksjoner ikke reguleres av samme regelverk. Det er behov for en grundig orientering av virksomhetens innhold på et kommende styremøte, herunder beskrivelse av styrets ansvar i forhold til denne virksomheten.

Vedtak: *Luftsportstyret vedtar det fremlagte forslaget til kvalitetssikringssystem for NLFs forsikringsagentvirksomhet.*

Sak 036/19 Norges luftsportforbund som Rent særforbund

Jon Gunnar Wold gjennomgikk Luftsportstyrets og seksjonsledernes ansvar for

gjennomføring av punktene i forbundets handlingsplan for forebyggende dopingarbeid.

Vedtak: *Alle medlemmer i Luftsportstyret må sørge for å gjennomgå Ren utøver, og sette seg inn i NLFs plan for forebyggende dopingarbeid samt ha kjennskap til beredskapsplan for dopingsaker. Seksjonsledere skal gjennomgå planverket på sine neste ordinære seksjonsstyremøter, med fokus på at alle medlemmer og varamedlemmer av seksjonsstyrene skal gjennomgå Ren utøver så snart som mulig, og at øvrige ansvarspunkter vedr. sportslig støtteapparat, konkurransereglement og antidopinginformasjon på ledermøtet følges opp i den enkelte seksjon.*

Sak 037/19 **Komiteer i Norges luftsportforbund som oppnevnes av Luftsportstyret**
Nåværende komiteer som er oppnevnt av Luftsportstyret ble gjennomgått, med fokus på funksjon og sammensetning og rapportering til Luftsportstyret. Endringer:

- NLFs sentrale sikkerhetskomité
- NLFs jentekomité/Jentenettverk
- Internasjonal koordinator

Det er ønskelig at Luftsportstyrets ungdomsmedlem presenterer Ungdomskomiteens ønsker og planer for Luftsportstyret.

Vedtak: *Luftsportstyret ber hver seksjonsleder innen 15.11. rapportere til generalsekretæren hvilke representanter de oppnevner til NLFs sentrale komiteer for kommende periode. NLFs sentrale sikkerhetskomité samt NLFs jentenettverk skal opprettes / gjøres aktive. Seksjonene skal også oppnevne sine representanter til de nye komiteene. Mandat for disse komiteene behandles på møte 2019 06. Funksjonen internasjonal koordinator utgår.*

Sak 038/19 **Informasjonsstrategi i Norges luftsportforbund**
Administrasjonen innledet i saken, hvor det ble redegjort for behov om å ha en felles forståelse for at nødvendig informasjon primært skal finnes på forbundets hjemmeside nlf.no. Det ble fremmet ønske om standardisering av f.eks. klubbrevisjonsskjema på tvers av seksjoner, og at forbundets informasjon, herunder bruk av sosiale medier gjennomgås på Luftsportstyrets strategisamling.

Vedtak: *Seksjonsledere må sørge for at all nødvendig informasjon til medlemmene primært finnes på nlf.no.*

Sak 039/19 **NLFs hederstegn**

Utsendt underlag ble gjennomgått av generalsekretær. I samråd med Hederstegnskomiteen (HTK) er saken vurdert til kun å være en begrepsendring, og at beslutningen kan fattes av Luftsportstyret. Om saken hadde vært vurdert som endring av statutter ville saken måttet bli behandlet på luftsportsting.

Vedtak: *Luftsportstyret vedtar at betegnelsen på hederstegnet som frem til nå har vært «seksjonshederstegn» heretter skal være «forbunds- og seksjonshederstegn».*

Sak 040/19 Norges luftsportforbunds deltakelse i NM-Veka 2020

Jon Gunnar Wold orienterte om NLFs erfaringer fra NM-Veka 2018 og 2019 i Stavanger, samt arbeidet mot NM-Veka 2020 på Hamar.

Vedtak: *Luftsportstyret anser NM-veka 2020 som et viktig arrangement, og ber seksjoner som planlegger NM i aktuell periode om å legge arrangementet til Hamar-området, og fremlegge sine forpliktende planer for NLFs administrasjon senest 10. september.*

Sak 041/19 Kongepokaler i Norges luftsportforbund i 2020

Det er i det utsendte materialet lagt opp til en endring av rekkefølgen fra 2020 for NLFs kongepokaler. Forutsetningene for forslaget har endret seg etter at saksdokumentene ble utsendt. Generalsekretær redegjorde for dette.

Vedtak: *Luftsportstyret vedtar at det skal søkes om to kongepokaler for 2020. Forutsatt to pokaler settes Pokal A opp i NM i modellflyging og Pokal B i NM i fallskjermhopping. De angjeldende seksjoner skal senest 20. november ha besluttet hvilken gren pokalen skal settes opp i samt hvor og når mesterskapene skal avholdes.*

Orienteringssaker

O-16/19 Generalsekretæren rapporterte om viktige saker det for tiden arbeides med i administrasjonen:

NLFs administrasjon

- Ansvaret som fagkontakt motorfly er overført fra Einar Bjørnebekk til **Stian Kultorp** fra 1. september. Stian har vært engasjert i NLF v/Motorflyseksjonen fra sommeren 2018 med hovedoppgaver innen utdanning og flytjenesten. Endringen gjøres i full enighet med både Kultorp og Bjørnebekk. Einar Bjørnebekk vil fra samme dato utelukkende ha ansvaret for det flytekniske arbeidet. Det er under etablering et utvidet samarbeid med EAA 573 (selvbyggerorganisasjonen) på flyteknisk område. Dette vil medføre noen nye oppgaver for NLF på området.

- Forbundets **fagsjef for fallskjerm** blir pensjonist før sommeren 2020. Stillingen er utlyst med søknadsfrist 31. august. Vi har tre søkere. Det legges opp til en god overlapp slik at den nye medarbeideren blir godt innsatt i alle deler av virksomheten før Wang trekker seg tilbake.

Anlegg

- Leiavtalen mellom NLF og Oslo Fallskjermklubb om luftsportsanlegget på **Østre Æra** utløper 31. desember 2021. Avtalen er basert på at det betales en relativt lav leie, mens leietaker har et stort ansvar og må dekke både driftskostnader og oppgraderinger. Det hadde dannet seg en oppfatning i deler av fallskjermmiljøet at Oslo FSK hadde en urimelig god avtale som de andre i realiteten måtte ta mye av kostnaden for. Denne misforståelsen er det i stor grad ryddet opp i og det er nå ro i saken. Det ses imidlertid på å allikevel endre på avtalen før ordinært utløp slik at leieforholdet blir enklere å forstå for alle. Det synes som en fornyet avtale med Oslo Fallskjermklubb er modellen som er mest aktuell også for de kommende år.
- Oppgjøret og avklaringer etter flommen som skadet luftsportsanlegget på **Vågå** sist høst trekker fortsatt ut. Det går mot å sette anlegget i en stand som gjør at det blir enkelt å rydde opp etter neste flom uten for mye driftsavbrudd. Et oppgjør skal imidlertid beregnes ut fra hva det ville ha kostet å rehabilitere fullstendig. Forsikringsselskapet har slitt med å få virksomheter til å gi priser på oppdrag som de anser som svært lite sannsynlig fører til oppdrag. Starten og landingen på Vågå har vært aktivt i bruk gjennom sesongen til tross for at huset i svært liten grad har kunnet bli benyttet.
- På **Starmoen** forberedes nå prosjektet med rehabilitering av internatbygget. Arbeidet iverksettes i begynnelsen av november og skal være ferdig til påske 2020.
- Videreføringen av **PFLY-ordningen** har gått relativt smertefritt, men det er fortsatt en utfordring at ordningen ikke gir passeringsadgang til port. NLFs statistikk tilsier at ordningen benyttes relativt lite på landsbasis (kun 1,2 prosent av flyvningene i 2019), men for enkeltklubber har ordningen større betydning (5 % av flyvningene). Kun et svært lite antall mikroflygere har valgt å skaffe seg PFLY-kortet. To tilbakemeldinger om at kompetanseprøven oppleves som vanskelig kan ikke forklare det lave antallet: NLF noterer seg at de aller fleste som melder seg til prøve består etter å ha satt seg inn i kravene og teorien. Lavt antall mikroflygere skyldes det lave antallet som i det hele tatt har forsøkt – ikke høy strykprosent. Ordningen vil evalueres av Avinor til høsten/vinteren.
- Kampen for **bevaring av Kjeller flyplass** fikk ytterligere moment på lokalpolitisk møte i Lillestrøm 28. august. Forut for møtet fikk NLF InFact til å gjøre en undersøkelse i kommunen om befolkningens støtte til bevaring av en rullebane for videreføring av veteranflyvirksomheten. To av tre innbyggere sier ja til en slik flyplass. Under møtet sa ni av elleve partier i nye Lillestrøm kommune at de vil jobbe for å bevare en rullebane på

[Handwritten signature]

Kjeller. Motivasjonen er å legge til rette for et luftfartøyvernssenter med flygende materiell. Blant lokalpolitikere var det stor skepsis mot at den øvrige småflyaktiviteten kan fortsette i dagens omfang. Arbeidet for en småflyplass i Oslo-området må derfor fortsette med uforminset styrke, uavhengig av at bevaringen av Kjeller later til å være nærmere innenfor rekkevidde enn tidligere.

- **Samferdselsminister Jon Georg Dale** måtte dessverre avlyse den planlagte flyturen fra Kjeller 20. mai, hvor formålet var å belyse småflyplasssituasjonen på Østlandet. Det har vært vanskelig å få berammet et nytt tidspunkt nå i kommunevalgkampen.
- **NLFs kontaktmøte** med Samferdselsdepartementet, Luftfartstilsynet, Avinor og Avinor flysikring 26. august hadde småflyplasssituasjonen i Oslo-området som et dominerende tema ved siden av sikkerhet og elektrisk luftfart. NLF får et oppfølgingsmøte med departementet som er berammet til 13. september.
- **Rygge:** Rygge Aerosenter og NLF har hatt et møte med Rygge kommune med tanke på midlertidig tillatelse for oppføring av hangarer. Kommunens planavdeling gjorde det klart at det er en absolutt to års ramme for slike midlertidige tiltak. Rygge Aerosenter vil vurdere om et hangarprosjekt forseres før vinteren, eller om det gjennomføres neste år.

Regelverk og utdanning

- **Observasjonsregistreringssystemet (ORS)** for motorfly er fortsatt på nett i *aprilversjonen* som har en del mangler. En arbeidsgruppe i NLF har jobbet med innspill og testing av ny betaversjon som vil bli satt i produksjon i løpet av få uker. (NLF avventer bekreftelse fra Luftfartstilsynet på at eksportformatet fyller forventningene.) Luftfartstilsynet har for øvrig kommet med unisont positive tilbakemeldinger om ORS-filosofien og arbeidet med portalen.
- **Nye lærebøker** for motorflyging, seilflyging og mikroflyging er noe forsinket av kapasitetsgrunner (både internt hos NLF og eksternt). Motorflyboken ventes ferdig ca. medio oktober, mens seilflyboken og mikroflyboken er ventet klare til flysesongen 2020.
- Arbeidet med å komplettere de nye lærebøkene med støtteark (lysbilder) er langt framskredet.
- **Statsluftfartsforskriften** – som gir nye rammer for flytjenesten – er ventet å bli vedtatt av Samferdselsdepartementet i november. NLF vil etter vedtakstidspunktet ha 6 måneder på seg for å få utviklet og godkjent et sikkerhetssystem i tråd med ISO 9001. Systemet må utvikles av person/foretak med kompetanse og erfaring med ISO 9001.
- **PAL-prosjektet:** Prioritert regelverksarbeid i høst er ny sportsflyforskrift, samt ny operativ forskrift for andre vedlegg 1-luftfartøy (tidligere "annex II luftfartøy").¹ I PAL jobbes det også videre med løsninger for vær sendt til cockpit (ADS-B) og kampanjer for å fremme sikkerhet ("safety promotion"), herunder med tema forberedelser / trening for flygere som

¹ Dvs. veteranfly, hjemmebygde, andre eksperimentluftfartøy mv.

går fra én modell til en annen. NLF har etterlyst framdrift med tekniske forskrifter i BSL B-serien (for vedlegg 1-luftfartøy).

- **Vektgrensen for mikrofly:** Samferdselsdepartementets høring vedrørende endring av luftfartsloven som innebærer gjennomføring av den nye grunnforordningen for sivil luftfart i norsk rett er forsinket. Det kan nå synes som om Stortinget først vil behandle saken våren 2020. NLF jobber for at dette ikke skal bety forsinkelser med henblikk på revidering av mikroflyforskriftene. Tidligste realistiske gjennomføring av nye vektgrenser er Q1 eller Q2 2020.
- **Prinsippet om delegering:** NLF har foreslått at prinsippet om delegering bør utredes nærmere i forbindelse med PAL- arbeidet og Regjeringens Strategi for småflyverksemda.
- **Ny havnelov:** Det lyktes NLF å få knesatt prinsippet om at fri ferdsel til sjøs også gjelder sjøfly i forbindelse med vedtak av ny havnelov. Den nye havneloven innebærer også at hastighetsforskriftene ikke lenger rammer sjøfly i avgangs- eller landingsfasen. Mer om saken her: <http://www.flynytt.no/artikler/viktig-seier-til-utryddingstruet-sjoflymiljo/468116>
- **EU-regelverk:**
 - **Forenklet vedlikeholdsregelverk (Part-ML)** ble vedtatt av EASA-komiteen i februar, og det var ventet innføring sommeren 2019. Av ukjente grunner er publiseringen i *Den europeiske unions tidende* forsinket. Dette ventes å skje høsten 2019, og det er likeledes ventet en parallell nasjonal innføring kort tid etter.
 - **Sjøflymulighet** for LAPL(A) kom omsider på "fast track" etter NLFs gjentatte henvendelser til EASA og Europe Air Sports, og i EASA-komiteens junimøte ble det vedtatt en endring i sertifikatregelverket (del-FCL) som åpner for denne muligheten. Endringen ventes publisert i oktober.
 - **Adgang til å bruke diverse vedlegg 1-luftfartøy for kreditering og skoling** er nå utredet av EASA. En løsning som innebærer at eksperimentfly (herunder elfly), hjemmebygde fly og veteranfly kan brukes i grunnskoling på nærmere vilkår ble vedtatt av EASA-komiteen i juni 2019. Endringen ventes publisert i oktober. EASA er ventet å supplere med veiledningsmateriell som åpner for kreditt med henblikk på opprettholdelse av rettigheter mv. for flytimer for *alle* fly (også mikrofly) registrert i ICAO-stater.

Luftrom

- Luftfartstilsynets referansegruppe for **revidering av luftromsforskriften** er nå aktivert, og NLFs representant (Torkell Sætervadet) har utarbeidet høringssvar til første råutkast til ny forskrift i dialog med luftromskomiteen. Høringssvaret har blitt godt mottatt av Luftfartstilsynet. Essensen i den nye forskriften – sett fra NLFs ståsted – er at Luftfartstilsynet ønsker ny betegnelse og klarere rammer for luftsportsområdene. Luftfartstilsynets intensjon later likevel til å være at

de underliggende materielle mulighetene som dagens luftsportsområder gir, skal videreføres. NLF har også argumentert for at luftromsklasse D skal kunne velges som alternativt til klasse C i kontrollsoner og terminalområder.

- Klagesaken om avslag på opprettelse av nye luftsportsområder er satt i bero i påvente av ny forskrift.
- Nytt initiativ for å skille ut **luftrommet over Jarlsberg** som ukontrollert later til å møte motbør. NLFs luftromskomiteé ser nærmere inn i saken sammen med Jarlsberg Luftsportssenter.

O-17/19 NLFs ledersamling med Samferdselsdepartementet, Luftfartstilsynet, Avinor og Avinor Flysikring

Asle Sudbø orienterte om samlingen som ble avholdt i Oslo den 26. august. Samlingen står også omtalt i generalsekretærens rapport (sak O-16/19).

O-18/19 Luftsportsuka 2019

Utsendt rapport vedr. Luftsportsuka 2019 ble presentert av aktivitetskonsulent Tom Brien. Tid og opplegg for Luftsportsuka 2020 ble også drøftet uten at det ble konkludert.

O-19/19 Rapport nye utdanninger

Rapport ble utsendt med samledokumentet før møtet.

O-20/19 Rapport om medlemmer og klubber

Rapport ble utsendt med samledokumentet før møtet.

O-21/19 Rapport om økonomi

Rapport ble utsendt med samledokumentet før møtet.

O-22/19 Internasjonalt/FAI

Rapport ble utsendt med samledokumentet før møtet.

O-23/19 Rapport fra seksjonene og ungdomskomiteen

Rapportene ble utsendt med samledokumentet før møtet.

Vedtak: *Luftsportstyret tar orienteringene i sakene O-16/19 til O-23/19 til etterretning.*

Møtet hevet kl. 20:00

Asle Sudbø
President

Jon Gunnar Wold
Referent